

Tenon Kiinteistönomistajat ry

veikko.rintamaki@tieto-ohjaus.fi

Liisanraitti 2

FIN-60 200 SEINÄJOKI

Maa- ja metsätalousministeriö

Kirjaamo, kirjaamo@mmm.fi

Viite: Lausuntopyyntö maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta Tenojoen vesistössä kalastussopimukseen perustuvista kalastusluvista.

LAUSUNTO

Tenon kiinteistönomistajat ry vastustaa muualla asuvien kiinteistönomistajien omaisuudensuojan kaventamista asetusluonnoksen mukaisella järjestelyllä. Omaisuudensuojaamme on jo Tenon sopimuksella ja sen voimaansaattamislaita rajoitettu perusteettomasti ja perustelematta. Kalastuslupia sekä myös sivuveisiä koskevat asetukset tulee laatia siten, että eri kalastajaryhmien oikeuksia ei enää absoluuttisesti heikennetä eikä varsinkaan toisen kalastajaryhmän eduksi.

Asetusluonnoksessa esitetyt seikat (1) erityisten kalastuslupien jakautumisesta ajallisesti, (2) erityisten lupien jakautumisesta paikallisesti, (3) matkailukalastajien lupien aluekohtaisista hintaeroista, (4) aiemmin noudatettujen perhelupien puuttumisesta, (5) erityislupien perusteiden vaillinaisesta määrittelystä sekä (6) erityisten kalastuslupien siirrosta muille kalastajaryhmille saavat kukin erikseen ja eteenkin kaikki yhdessä aikaan sen, että muualla asuvien kalastusoikeuksien omistajien sekä kalastusoikeudettomien kiinteistönomistajien omaisuudensuoja ja omaisuutensa järjevä käyttö rajoittuvat edelleen ja muuttuvat käytännössä osittain merkityksettömiksi.

- (1) Erityisten kalastuslupien myynnin sääntely ajallisesti tasaisesti koko kalastuskaudelle tekee useimmille erityislupien ostoon oikeutetulle lupiensa hyödyntämisen mahdottomaksi. Erityiset luvat tulee kokonaan poistaa ajallisesta kiintiöstä ja sallia kiinteistönomistajien käyttää omaisuuttaan silloin, kun se heille on mahdollista. Vaadimme vähintään kuitenkin sitä, että erityislupien määrä suhteutetaan kulloiseenkin matkailukalastajien lupien määrään.
- (2) Erityisten kalastuslupien myynnin säännöstely paikallisesti tulee kokonaan poistaa, koska se aiheuttaa tilanteen, jossa muualla asuva kalastusoikeuden omistaja ei pääse kalastamaan sillä vesialueella, jossa hänellä on kiinteistö ja oma vene. Pidämme täysin kohtuuttomana tilannetta, jossa muualla asuvan kalastusoikeuden omistajan pitäisi lähteä muulle jokialueelle käyttämään kiinteistönsä kuuluvaa kalastusoikeutta.
- (3) Muualla asuvat kiinteistönomistajat joutuvat ostamaan matkailukalastajien lupia, kun eivät saa tai eivät voi käyttää erityisiä lupia kalastaakseen edes vähän. Kalastuslupien hintaerot ovat täysin perusteettomia ja muodostuvat kohtuuttomiksi sellaisille kiinteistöille, joiden sijainti osuu kalliille alueelle. Esimerkiksi luonnoksen mukainen lupahinnoittelu johtaisi muualla asuvan kiinteistönomistajan kalastaessa juhannuksena lapsensa kanssa oman kiinteistönsä alueella Vetsikossa 12 tunnin kalastuksen hinnaksi 160 Eur/päivä (13,3 Eur/h), kun Nuorgamin osakaskunnan alueella kiinteistönsä omistavan kalastushinnaksi vastaavana ajankohtana tulisi 100 Eur/päivä (8,3Eur/h). Rantakalastuslupien hinnoissa erot saattavat olla jopa suhteessa 60/35!

Epäilemme, ettei kalastuskunnan puheenjohtaja tai edes hoitokunta ei ole osakaskuntaa koskevan lainsäädännön mukaan pätevä taho määrittämään sellaista kalastusluvan hintaa, joka koskee vain osaa kalastuskunnan jäsenistä. Matkailukalastajien lupahinnat eivät koske lainkaan osakkaita, jotka asuvat paikkakunnalla. Sen sijaan pienimmän kalastusoikeuden omistavat, muualla asuvat osakkaat, joutuvat ostamaan matkailukalastusluvan voidakseen kalastaa omistamallaan vesialueella. Hinnoittelu on vastoin osakkaiden yhdenvertaisen kohtelun periaatetta. Kalastuslupien hinnoittelu tulisi perustua ministeriön päätökseen, kun kalastuskuntia on kuultu. Lupien hinnan tulisi olla yhtenäiset kaikkien osakaskuntien alueella.

- (4) Perhelupien, kuten puolisoluvan sekä nuorisoluvan puuttuminen lisäävät myös eriarvoisuutta paikallisten ja muualla asuvien kalastusoikeuden omistajien kesken. Muualla asuvan kalastusoikeudellisen perheen yhden vuorokauden kalastusluvan (puolisolle) hinnaksi muodostuu ehdotetulla mallilla isompi hinta, kuin paikallisen kalastusoikeudellisen puolison koko kalastuskautta (40 Eur) käsittävän kalastusluvan hinta on.
- (5) Erityislupien lupaehdot ovat jääneet lähes kokonaan määrittelemättä. Luvan siirto toiselle henkilölle esimerkiksi kalastusoikeuden vuokrasopimuksella on määrittelemättä. Usean pienen tilan omistajien omistusten käsittely on määrittelemättä. Jakamattomien pesien paikkakuntalaisten ja ulkopaikkakuntalaisten osakkaiden asema on määrittelemättä. Kalastusmatkailijan kanssa soutaminen on määrittelemättä. Erityisluvalla kalastaminen alkaa ja päättyy ehdotuksen mukaan 4 tuntia kalastusvuorokauden vaihtumisen jälkeen. Tästä aiheutuu se, että ostettaessa erityisen kalastusluvan jälkeiselle vuorokaudelle matkailukalastuslupa, menee sen käyttömahdollisuus paikallisen kalastusoppaan kanssa 4 tuntia erityisluvan kanssa päällekkäin. Lisäksi on määrittelemättä rannalta uistimen heitto erityisluvalla sekä paikallisen henkilön luvalla. Samaten soudussa sallittujen vapojen määrä. Näiden, sekä muidenkin erityisiin kalastuslupiin liittyvien ehtojen määrittely vaikuttaa lupiin oikeutetun kalastajaryhmän, muualla asuvien kalastusoikeuden omistajien, perustuslain suojaan edelleen merkittävästi. Määrittelyt tulee tehdä siten, että yhdenvertaisuutta ja omaisuudensuojaa ei enää heikennetä.
- (6) Eduskunta päätti ns. Tenojokisopimuksen lakipaketin maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön pohjalta. Mietinnön sivulla 6 yläalaidassa todetaan: lupia on mahdollista lunastaa asetettavan lupakiintiön puitteissa siten, että minimiomistus takaisi yhden luvan kiintiöstä. Lisäksi voimaansaattamislain 12 pykälässä säädetään, että kiinteistöä kohti on oikeus ostaa yksi lupavuorokausi lupakiintiöstä, ja ... ylittävä omistus oikeuttaa ostamaan lupavuorokauden suhteessa omistuksen määrään. Lainsäätäjä on hyväksynyt em. sanamuodot (takaisi..., oikeus ostaa..., oikeuttaa ostamaan...), joten kaikkien kiinteistönomistajien on voitava luottaa lainsäätäjän takaamaan oikeuteensa saada lunastaa kiinteistöillensä kuuluvat kalastusluvut kaikissa olosuhteissa. Tiedossamme ei ole, että missään vaiheessa olisi edes ollut puhetta lunastamatta jääneiden, omaisuudensuojan piiriin kuuluvien lupien, siirtämisestä toiselle kalastajaryhmälle. Kysymys olisi siis ulkopaikkakunnilla asuvien kalastusoikeutta omistavien omaisuuden käytöstä. Jos lupia jäisi lunastamatta, tulisi ne osoittaa meille muualla asuville kiinteistöjen omistajille lisäluviksi. Tämä voisi olla mahdollista meille asetetun kokonaiskiintiön puitteissa.

Kaiken kaikkiaan ehdotetut aikaan ja paikkaan sidotut ulkopaikkakuntalaisten kiinteistönomistajien lupakiintiöt eivät tule sopimaan omistajien loma-aikoihin. Erittäin suuri vaara on, että syntyy oikeudenmenetyksiä, joiden juridisia perusteita joudutaan selvittämään jatkuvasti.

Olisi syytä muuttaa asetusta niin, että realiteetit otetaan huomioon ja säädöksistä tehdään sellaiset, ettei niiden vuoksi erityislupia jää lunastamatta.

Utsjoella 24.4.2017

Tenon kiinteistönomistajat ry

Veikko Rintamäki, puheenjohtaja